

Nr 425.

Av herrar **Bengtsson** i Norup och **Eriksson** i Grängesberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 200, angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1925—1926 för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 200 angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1925—1926 för viss personal inom den civila statsförvaltningen, däribland åt lärare vid allmänt läroverk, omnämnes, att framställning om tillfällig löneförbättring även inkommit från lärarna vid de statsunderstödda folkhögskolorna, men att Kungl. Maj:t icke funnit sig böra framlägga denna löneförbättringsfråga för innevarande riksdag.

Då vi anse, att starka skäl förefinnas, för att även denna lärargrupp tillerkännes ett lönetillägg av den art, varom här är fråga, vilja vi härmed motionsvis bringa sagda framställning inför riksdagen.

Nu gällande lönereglering för folkhögskolornas lärarpersonal bestämdes av riksdagen 1919 efter grunder, som beträffande de ordinarie lärarna följde den året förut fastställda löneregleringen för realskolornas lärare. Men under det såväl sistnämnda lärare som de kommunala mellanskolornas tillerkänts tillfällig löneförbättring, har sådan icke kommit folkhögskollärarna till del. Framställning därom gjordes 1920 och förordades livligt av skolöverstyrelsen men ledde ej till någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Nu har i samma ämne inkommit en förnyad framställning, över vilken skolöverstyrelsen den 6 februari 1925 till Kungl. Maj:t avgivit underdånigt yttrande. Genom den utredning, som däri lämnats, torde frågan befinna sig i sådant skick, att inga hinder böra förefinnas för dess bedömande och avgörande inom riksdagen.

Skolöverstyrelsen framhåller till en början, att folkhögskollärarna, därigenom att de icke tillerkänts tillfällig löneförbättring, kommit i en särdeles ogynnsam ställning gent emot såväl realskolornas som de kommunala mellanskolornas lärare. Detta har icke blott för folkhögskollärarna vållat ekonomiska vanskligheter utan även försvårat en tillfredsställande nyrekrytering av skolornas lärarpersonal. Det har under senare åren, trots en jämförelsevis riklig tillgång på personer med en för tjänst vid folkhögskola lämpad utbildning, i flera fall visat sig svårt på ett tillfredsställande sätt fylla uppkomna vakanser vid skolorna. Enligt överstyrelsens

mening föreligger det alltså mycket starka skäl för att folkhögskollärarna nu erhålla tillfällig löneförbättring.

Då den för folkhögskollärare gällande löneregleringen är byggd på principen om likställighet med realskolans lärare, finner överstyrelsen det rimligt och naturligt, att sådan likställighet även vidhålles beträffande tillfällig löneförbättring. Överstyrelsen har därför hemställt, att löneförbättring måtte för föreståndare vid folkhögskola bliva densamma som för rektor vid realskola och för fast anställd lärare vid folkhögskola lika med adjunkt vid realskola, allt efter det förslag till tillfällig löneförbättring för dessa befattningshavare, överstyrelsen förut avgivit och som nu lagts till grund för Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen. Härvid borde dock för föreståndare och lärare, som endast tjänstgjorde vid huvudkurs, löneförbättringen utgå med ett i förhållande till deras fastställda avlöning minskat belopp.

För icke ordinarie ämneslärare samt timlärare i läs- och övningsämnen föreslår överstyrelsen en tillfällig löneförbättring med viss procent å den fastställda minimilönen, nämligen å A- och B-orter 15 procent, å C-orter 18 procent, å D-orter 22 procent samt å E-, F- och G-orter 25 procent. Enär ingen viss minimilön finnes bestämd för timlärare i läsämnen vid folkhögskolor, har det föreslagits, att den tillfälliga löneförbättringen för sådana lärare ej skulle få utgå å högre timarvode än 3 kronor 50 öre och endast tillkomma sådan lärare, vars tjänstgöring omfattade minst en veckotimme i medeltal för kurs.

Skolöverstyrelsen har jämväl tagit under omprövning frågan, huruvida en tillfällig löneförbättring enligt de föreslagna grunderna kunde tänkas giva folkhögskollärarna bättre lönevillkor än en definitiv lönereglering — varom även framställning inkommit — om denna genomfördes i relation till den för realskolans lärare av överstyrelsen förordade. Denna undersökning har givit till resultat, att den föreslagna tillfälliga löneförbättringen icke kan tänkas föregripa en blivande definitiv lönereglering för folkhögskollärarna. För sin del anser överstyrelsen denna löneförbättring vara ett minimum, varunder man ej kan gå, försåvitt ej syftet med densamma skall förfelas.

I överskådlig sammanställning angivas här nedan de belopp, som med tillämpning av de grunder skolöverstyrelsen förordat skulle utgå såsom tillfällig löneförbättring till olika grupper av folkhögskollärare.

	Manliga				Kvinnliga			
	Ortsgrupp				Ortsgrupp			
	A. B.	C.	D.	E. F. G.	A. B.	C.	D.	E. F. G.
<i>Föreståndare.</i>								
a. vid skola med såväl huvudkurs som fristående kvinnlig kurs ...	700	800	900	1,000	600	700	800	900
b. vid skola med endast huvudkurs men med såväl manlig som kvinnlig avdelning ...	600	680	765	850	540	630	720	815
c. vid skola med endast huvudkurs och endast en avdelning.....	520	590	665	740	485	565	650	730
<i>Fast anställd ämneslärare.</i>								
a. vid såväl huvudkurs som fristående kvinnlig kurs	600	700	800	900	550	650	750	800
b. vid endast huvudkurs	485	570	650	730	465	550	630	675
<i>Icke ordinarie ämneslärare samt timplärare i läsåmnen och övningsämnen (i procent av nu utgående avlöning) ...</i>								
	15%	18%	22%	25%	15%	18%	22%	25%

Med utgångspunkt från dessa belopp har skolöverstyrelsen beräknat den ungefärliga kostnaden för den föreslagna löneförbättringen på följande sätt:

38 föreståndare	à 700 kronor	26.600: —	
2 »	à 800 »	1.600: —	
6 »	à 600 »	3.600: —	
4 »	à 680 »	2.720: —	
1 »	à 850 »	850: —	35.370: —
52 fast anställda lärare	à 600 »	31.200: —	
5 » » »	à 570 »	2.850: —	
18 » » »	à 485 »	8.730: —	42.780: —
22 e. o. manliga ämneslärare vid huvudkurser		6.270: —	
8 » kvinnliga » »		2.040: —	
11 » manliga ämneslärare vid fristående kvinnl. kurser		990: —	
9 » kvinnliga ämneslärare vid fristående kvinnl. kurser		742: 50	10.042: 50
		Transport	88.192: 50

			Transport	88.192: 50
Övningslärare i gymnastik och sång	(omkr. 50 st.)		1.500: —	
» i slöjd	(» 100 »)		13.500: —	
» i hushållsgöromål	(» 45 »)		6.000: —	21.000: —
Timlärare i läsämnen	(» 70 »)	3.000: —	
			<u>Summa kronor 112.192: 50</u>	

Med stöd av vad sålunda anförts få undertecknade hemställa, att riksdagen må

dels medgiva, att tillfällig löneförbättring må för tiden 1 juli 1925—30 juni 1926 utgå till lärare vid statsunderstödda folkhögskolor i överensstämmelse med ovan angivna grunder,

dels ock för ändamålet anvisa för budgetåret 1925—1926 ett extra förslagsanslag av 112,000 kronor.

Stockholm den 16 april 1925.

Sv. Bengtsson
i Norup.

Bernh. Eriksson
i Grängesberg.